

pp

ptujski

perutninar

|| 325451

PERSPEKTIVE RAZVOJA KMETIJSTVA IN PROIZVODNJE HRANE DO LETA 2000

Ukvarjanje s problemi bodočnosti je dejavnost, ki je človeka zanimala od vsega začetka njegovega obstoja. Sodobna znanstvena futurologija je dobila svoje osnove pred približno 100 leti. Najpogostejše in tudi najzanimivejše teme sodobnih proučevalcev se nanašajo na razvoj prebivalstva, energije, okolja in klimatskih razmer ter kmetijstva in proizvodnje hrane.

Pred nedavnim sta izšli dve pomembni futurološki študiji, ki so jih izdelali najvidnejši svetovni, predvsem pa ameriški futurologi. Študiji med drugim obravnavata tudi razvoj prebivalstva in prehrane ter razvojne možnosti na tem področju do leta 2000. Naslova študij sta GLOBAL 2000 ter INTERFUTURS.

Glede na to, da se v področje študij vključuje tudi naša dejavnost, bo verjetno marsikoga zanimalo, kakšne perspektive so predvidene.

Prebivalstvo in prehrana

Hrana spada med osnovne dobrine, ki so potrebne za zadovoljevanje potreb človeštva in za njegov nadaljnji razvoj. Kljub temu, da se daje proizvodnji hrane v svetu vse večji poudarek, pa prihaja do vse večjega razkoraka med rastjo proizvodnje hrane in gibanjem svetovnega prebivalstva.

V drugi polovici 20. stoletja gre namreč za vidno ekspanzijo prebivalstva. Zanimivo je dejstvo, da gre prirast prebivalstva v glav-

nem na račun manj razvitih in nerazvitih področij. Delež razvitih področij v celotnem svetovnem prebivalstvu je vedno nižji, pa tudi do leta 2000 so te tendence neugodne. Tako je bil leta 1975 delež razvitih v svetovnem prebivalstvu 30 %, do leta 2000 pa se bo zmanjšal na slabih 21 %.

Celotno svetovno prebivalstvo bi se naj po najnovejših prognozah povečalo za 2 milijarde, od tega odpade več kot 30 % na povečanje v nerazvitih področjih sveta. Tako bi leta 2000 na teh področjih živele skoraj 80 % vsega svetovnega prebivalstva. Največji delež svetovnega prebivalstva bo leta 2000 odpadel na prebivalce azijskih dežel, od katerih prednjačijo Kitajska, Indija, Indonezija in Bangladeš. Po sedanjih prognozah bo leta 2000 vsak peti prebivalec našega planeta Kitajec, v Aziji pa bo živele 57 % svetovnega prebivalstva. Po prognozah, ki so jih svetovni znanstveniki objavili v projektu »GLOBAL 2000« bo leta 2000 razmerje med nerazvitimi in razvitimi v celotnem svetovnem prebivalstvu še bolj kritično, kot je danes. Leta 2000 bi naj bilo na svetu 6,35 milijarde ljudi, od tega pa se bo več kot 5 milijard prebivalstva ubadalo z nerazvitostjo, kar je razvidno tudi iz tabele.

Težišče naseljevanja bo v velemestih

Prognoze kažejo, da bo težišče naseljevanja še ve-

Leto	Struktura prebivalstva	Število prebivalstva svetovnega v milijardah	% od celot. prebivalstva
1980	Svetovno prebivalstvo skupaj	4,47	
	od tega razvita področja	1,17	26 %
	nerazvita področja	3,30	74 %
1985	Svetovno prebivalstvo skupaj	4,88	
	od tega: razvita področja	1,21	25 %
	nerazvita področja	3,67	75 %
1990	Svetovno prebivalstvo	5,34	
	od tega: razvita področja	1,25	23 %
	nerazvita področja	4,09	77 %
2000	Svetovno prebivalstvo	6,35	
	od tega: razvita področja	1,32	21 %
	nerazvita področja	5,03	79 %

dno v velemestih. Tako bi naj imeli Mexico City leta 2000 31,6 milijona prebivalcev (1970 jih je imel le 10,9 milij.), Kalkuta bi jih naj imela 19,7 milijona in Kairo 16,4 milijona.

Cenijo, da bo leta 2000 na svetu več kot 400 mest z več kot enim milijonom prebivalcev, 17 mest pa bo imelo več kot 10 milijonov prebivalcev. Za primerjavo naj navedem, da ima tudi naš Beograd okrog 1 milijon prebivalcev.

Po ocenah naših prognozerjev bo imela Slovenija leta 2000 2,4 milijona prebivalcev. Glavni center bo še vedno Ljubljana s 400.000 prebivalci (sedaj jih ima okrog 270.000), Maribor bi jih imel leta 2000 270.000 (sedaj jih ima nekaj čez 100.000), Ptuj pa 37.000, koliko jih ima danes, verjetno ni potrebno posebej navajati.

Iz navedenih podatkov je razviden nadaljnji močan

porast števila mestnega prebivalstva, kar je posledica ukrepov za zaščito kmetijskih zemljišč. Res pa je, da bo treba ljudem v mestih zagotoviti hrano.

Kaj bomo jedli leta 2000

Proizvodnja prehrabnih proizvodov v svetu narašča približno za 2 % letno. Po sedanjih ocenah se bo do leta 2000 svetovna proizvodnja hrane v primerjavi z letom 1970 povečala za 90 %. Hrana torej bo, bo pa izredno draga. Glede na to, da je družbeni proizvod na prebivalca po posameznih področjih različen, bo vprašanje, kdo bo lahko nabavil zadostne količine hrane. Odgovor na to vprašanje nam daje primerjava družbenega bruto proizvoda. Ta kaže, da se bodo leta 2000 disparitete med najbogatejšimi in najrevnejšimi še povečale. Po sedanjih prognozah se bo družbeni

Tudi v bodočnosti bo (relativno) ceneno perutninsko meso nadomeščalo druge vrste mesa — nujnega prehranskega artikla

bruto proizvod na prebivalca v razvitih deželah gibal od 8.500 do 11.000 dolarjev, v nerazvitih, katerih delež bo leta 2000 skoraj 80 %, pa bi znašal okrog 600 dolarjev na prebivalca. Med najrevnejšimi na svetu bodo po sedanjih prognozah tudi leta 2000 ostajali Indija, Indonezija, Pakistan in Bangladeš, katerih družbeni produkt na prebivalca bo le okrog 500 dolarjev. Danes živi na teh področjih več kot 800 milijonov prebivalcev z manj kot 50 dolarji dohodka letno.

Za orientacijo naj navedem, da znaša družbeni proizvod na prebivalca v SRS okrog 5000 dolarjev, na prebivalca v Jugoslaviji povprečno okrog 2600, na Kosovem pa okrog 800 dolarjev.

Iz vsega navedenega izhaja, da bo tudi v prihodnje v največji meri iskana cenena hrana, hrana, ki bo dostopna širšim slojem.

Med to hrano spada tudi proizvodnja perutninskega mesa in drugih perutninskih proizvodov. Vsa navedena dejstva kažejo, da je intenzivnejša usmeritev v proizvodnjo hrane, ki jo zagovarjajo tudi naši gospo-

darstveniki, nujna. Kljub temu pa bo težko nadoknadi zaostanek v kmetijstvu, ki se je v primerjavi z industrijsko proizvodnjo stopnjeval vse od leta 1960.

Hrana predstavlja od vsega začetka strateško postavko o vprašanju obstoja prebivalstva. V 20. stoletju se tega dostikrat nismo zavedali ali pa se tega ponekod še danes ne zavedajo.

Kot pri vseh ostalih dejavnostih bo tudi pri proizvodnji hrane pomemben dejavnik energetika. Znanstveniki ugotavljajo, da je perspektiva v solarni energiji, energiji bio mase in energiji, pridobljeni z nuklearno fuzijo.

Iz vsega navedenega je razvidno, da je danes v ospredju boj za energijo in hrano in da sta to dve osnovni področji, ki povzročata zaostrovanje nasprotji med velesilami ter v svetovnem gospodarstvu in politiki.

Ob vsem tem se marsikomu pojavljajo številna vprašanja za katera bo jasen odgovor dala bodočnost. Leta 2000 ni več tako daleč in prav je, da od prihodnosti pričakujemo bolj-

Evidentiranje - kandidiranje - volitve

Pod tem naslovom smo vas sproti obveščali o prizadevanjih in aktivnostih za kar najboljšo izvedbo vseh teh postopkov.

Sedaj so za nami tudi že volitve in zato lahko smelo trdimo, da so bili vsi postopki v pripravah na volitve kvalitetno in zavestno opravljeni od evidentiranja do volitev. To namreč potrjuje visok odstotek udeležbe na volitvah, kakor tudi visok pozitivni odstotek »ZA«.

Prav zaradi tako kvalitetnih priprav smo lahko istočasno z volitvami delegatov za DPS in SIS volili tudi člane v samoupravne organe TOZD, TOK in DSSS ter v organe upravljanja na nivoju delovne organizacije.

Dobre priprave pa so omogočile tudi zaprte kandidatne listine za katere so se odločile vse temeljne organizacije razen Mesne industrije in Tovarne krmil. Od evidentiranja preko predkandidacijskih in kandidacijskih postopkov je bilo namreč slehernemu delavcu omogočeno, da je lahko dal svoje pripombe na predlog ustno, pisno ali celo anonimno. Precej pripomb je tudi bilo danih in vse objektivne pripombe so bile upoštewane, zato je med posameznimi postopki bilo precej sprememb kandidatnih list. Volitve pa so bile res še svečana potrditev delegatov.

Da je temu tako, pove tale podatek. Volitev se je udeležilo od 91,4 % do 100 % volilnih upravičencev, teh pa je bilo 1574. Nekaj slabši odziv je bil v Kooperaciji, kjer je volilo le 84,6 % volilnih upravičencev. Upoštevajoč navedeni podatek lahko zaključimo, da so glasovali vsi delavci, kateri so to lahko storili, drugi so bili namreč opravičeno odsotni (JLA, bolezen, izjemoma službena odsotnost).

K temu naj dodam še podatek, da so izvoljeni delegati prejeli od 77 % do 98 % možnih glasov vseh volilnih upravičencev. Nekaj slabši rezultat je bil le v tovarni krmil, kjer so sicer volili vsi upravičenci, vendar so za nekatere manj številne odbore predlagali preveč kandidatov, zato so se volilci težje odločali.

Da bi imeli vsi delavci in kooperanti boljši pregled kdo opravlja kako dolžnost, smo se v uredništvu odločili, da bomo v naslednji številki PERUTNINARJA objavili imena vseh delegacij, odborov in komisij in njih predsednike. V današnji številki pa vam predstavljamo vse predsednike IO OOS. V času, ko je bil material za to številko že v tisku je bila tudi volilna konferenca (občni zbor) konference OOS in predsedstva konference. Predsednik konference OOS bo še eno mandatno obdobje Erih SARA.

Uredništvo

V TOK Hajdina so imeli ob volitvah precej dela, saj so kooperanti volili na sedmih področnih voliščih

še in lepše življenje. Prognoza, da bo leta 2000 na svetu živelo več kot 6 milijard ljudi, je pomembna tudi za nas, saj to pomeni, da bo potrebno za vse te ljudi v prvi vrsti proizvajati tudi hrano. Naša prizadevanja morajo iti v smeri, da bo naš delež pri tem čim

večji, saj bodo potrebe po vključevanju v mednarodno delitev dela vedno večje in zahtevnejše. V svetovni proizvodnji hrane je prispevek naše DO le kapljica v morje, zavedajmo pa se, da brez kapljic ne bi bilo morja.

Prav je, da jih spoznate

Knjigoveška delavka Angela Zelenik bo v naslednjem mandatu vodila sindikalno organizacijo v Ptujski tiskarni

Jani Gajser, vodja prodajalne z reprodromom bo še en mandat vodil sindikalno organizacijo v TOZD Commerce

Kolektiv, v katerega sem prišla pred trindvajsetimi leti, mi je postal drugi dom. Ves ta čas sem z veseljem sodelovala v organih upravljanja in s tem dodobra spoznala kolektiv. Izvolitve za predsednico OOS pa nisem bila preveč vesela, kajti naloge sindikata niso lahke saj je sindikat važen nosilec izvajanja in uresničevanja nalog samoupravnega sistema. Vendar sem ga sprejela kot svojo dolžnost in želim s svojim aktivnim vključevanjem in delom opravičiti izkazano zaupanje. Mislim, da je napočil čas, da se zavežemo vsi, zlasti delegati in izvoljeni organi, da je od naše aktivnosti odvisen naš napred.

Za tekoče leto smo sprejeli naslednji plan dela in aktivnosti:

- obravnavo zaključnega računa in periodičnih obračunov,
- razpravo o letnem planu
- priprave na volitve
- uresničevanje zakona o združenem delu
- utrjevanje delegatskega sistema v TOZD
- aktivnosti pri SLO in DS
- rekreativne aktivnosti članstva.

Zadali smo si tudi nalogo, da bomo sodelovali pri oživitvi aktivnosti mladih v temeljni organizaciji.

Novembra preteklega leta smo se preselili v nove prostore, kjer so se pogoji dela znatno izboljšali, saj se je zmanjšal fizični napor pri prenašanju naklad iz oddelka v oddelke, zato bi morala biti produktivnost večja. Posebno pozornost pa moramo posvečati kvaliteti naših izdelkov. Težave in pomanjkljivosti, ki smo jih ugotovili po vselitvi so odpravljene, tako, da se čuti zadovoljstvo kolektiva. Ob boljših in prijetnejših delovnih prostorih želimo urediti tudi okolico našega novega objekta, za kar bomo organizirali delovno akcijo in s svojimi močmi prispevali k lepšemu videzu okolja. Pri zadanih nalogah pričakujemo vso podporo članstva pa tudi čim boljše sodelovanje v konferenci sindikata na nivoju delovne organizacije.

Delo OOS TOZD Commerce je bilo v preteklem obdobju dokaj uspešno. Pri tem mislim na tiste akcije in kontinuirano aktivnost, ki smo jo uspešno opravili. Seveda pa je ostalo tudi nekaj stvari, ki so ostale nedodelane kot npr. prizadevanja za uveljavljanje nagrajevanja po delu, postavitve vprašanja odgovornosti na vseh nivojih in drugo. Sindikat v naši TOZD je bil s pripombami in konkretnimi predlogi vedno prisoten pri vseh pomembnih odločitvah. Preko sindikata smo redno spremljali in sodelovali pri sprejemanju periodičnih obračunov in zaključnega računa, sodelovali smo pri spremembah samoupravnih aktov in zahtevali dosledno izvajanje zakona o združenem delu. Naša aktivnost je bila in bo tudi v nadalje v prizadevanjih za izvajanje stabilizacijskih določil pri našem poslovanju. Posebno pozornost bomo v prihodnjih aktivnostih posvetili delu sindikalnih skupin, ki so formirane po naših delovnih enotah v Ljubljani, Zagrebu, Rijeki in Beogradu. Zavedamo se, da bomo le na tak način imeli možnost vključiti v delo sindikata slehernega člana našega kolektiva. Tako bomo lažje uresničili naša planska prizadevanja in dosegli zastavljene cilje.

Novo vodstvo bo moralo nadaljevati delo starega. Predvsem se mora angažirati za delitev po delu in rezultatih dela. Akte imamo napisane, vendar se izvajanje le-teh v večih primerih ne izvaja, tudi iz objektivnih vzrokov. Nadalje si bomo prizadevali za vzpostavitev pravih ter humanih delovnih in življenjskih razmer delavcev ter izvajanje politike gospodarske stabilizacije.

V prejšnjem mandatnem obdobju smo posvečali veliko pozornost aktivnostim ob periodičnih in zaključnih računih. Okrog razprav o zaključnih računih nas je morda preveč bolela glava kako bodo potekale, ob tem pa smo pozabljali na naloge sindikata. Res je, da nas je v to vodila gospodarska situacija v kateri se nahajamo. V naši TOZD se srečujemo z različni-

mi problemi kakršnih v drugih TOZD ni, saj so naše enote (prodajna mreža) skoraj po vsej Jugoslaviji. Glede prehrane delavcev izven republike je velik problem. Vsaka republika ima svojo »sindikalno listo« katera regulira vprašanje prehrane. Velik problem je povrnitev stroškov prevoza na delo. Moramo imeti pred očmi, da je Beograd milijonsko mesto ter da mora delavec dvakrat, trikrat pa tudi večkrat prestopiti iz enega avtobusa v drugega, čeravno je to v enem mestu kar pa povečuje stroške delavca za prevoz na delo in z dela.

Dela bo torej mnogo, zato bi naj bila ena od pglavilnih nalog novoizvoljenega izvršnega odbora, da bi našli čim boljši način dela z zunanjimi pododbori.

Sindikalno organizacijo v delovni skupnosti skupnih služb bo vodila Marija Drašković, delavka v materialnem knjigovodstvu

Zveza sindikatov je ena najpomembnejših družbenopolitičnih organizacij, saj zajema vse delovne ljudi. Zavedam se, kakšna naloga mi je zaupana in želim jo kar najbolj dosledno izpolnjevati — seveda s pomočjo ostalih članov izvršnega odbora ter vseh članov organizacije.

Ljudje so povezani v zvezo sindikatov, da bi lahko izražali in uveljavljali svoje interese ter jih usklajevali s splošnimi interesi družbe. Nenehno je potrebno krečiti enotnost delovnih ljudi pri razvijanju socialističnega samoupravljanja in uveljavljanja drugih pravic delavcev, prisluhniti njihovim interesom ter jih zastopati, kar pa seveda ni lahko, posebno v času, ko nas pestijo gospodarske težave in nelahka politična situacija v svetu.

Eden TEMELJNIH interesov zveze sindikatov je bitka za uresničevanje politike GOSPODARSKE STABILIZACIJE.

Veliko nalogo je sindikat opravil v organiziranju predkandidacijskega in kandidacijskega postopka ter v pripravah na volitve, saj je zagotavljal demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegate v organe upravljanja združene dela ter za člane delegacij za SIS in družbenopolitične skupnosti.

Naloge, ki smo si jih zastavili ob pričetku mandata so predvsem

— krepitev samoupravne organiziranosti v DSSS in DO,

— redno spremljanje rezultatov gospodarjenja ob periodičnih in zaključnih računih DO in DSSS.

— povečanje produktivnosti dela in zmanjševanje vseh stroškov.

— pospeševanje dohodkovnih odnosov v okviru danih možnosti,

— dograjevanje in izvajanje sistema nagrajevanja po delu in rezultatih dela,

— pritegnitev čim več delavcev v rekreativno dejavnost,

— dograjevanje sistema za hitro in celovito obveščanje delovnih ljudi o dogajanjih v DO,

— omogočiti zagotavljanje letnega oddiha pod enotnimi pogoji za vse delavce.

Vse te naloge bodo strnjeno in analitično ter zanesljivo tudi kritično obravnavane na 10. kongresu sindikata, ki bo letos v mesecu oktobru. Gotovo bo prinesel kongres nove, še bolj konkretne naloge in obveznosti, katere pa bomo seveda sprejeli in izvajali kot svoje.

V TOZD Transservis je izvoljen za novega predsednika IO OO sindikata Ivan Rogelj, kontrolor transporta

Pred novoizvoljenim IO sindikata je zelo delovno obdobje predkongresne dejavnosti in že običajnih stabilizacijskih ukrepov za katere še vedno ugotovljamo, da jih izvajajo samo nekatere OZD. Seveda bomo sodelovali tudi aktivno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in prispevali delež k hitrejšemu razvoju našega samoupravnega sistema.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da se v Perutnini oziroma v TOZD Servisu vlagajo veliki naporji za varčevanje in s tem tudi boljšo prihodnost in socialno varnost delovnih ljudi, kar je tudi stimulacija za nadaljnje delo in razvoj v naši TOZD. Glede na splošno energetskega krizo je najbolj pereč položaj v transportu nemotena dobava goriva, vendar tudi mi ob tem pomanjkanju nimamo večjih bonitet, kljub temu, da oskrbujemo s piščanci velik del našega tržišča. Pohvale vredni pa so podatki, da je večji del voznikov

potrošnja goriva zmanjšalo na minimum in s tem prispevalo svoj delež k manjši porabi sredstev za vedno dražje gorivo.

Delo IO sindikata in vseh članov te naše najmožnejše organizacije, ki je zelo pomembna v našem družbenopolitičnem razvoju in življenju je usmerjeno tudi na aktivno predkongresno delovanje, za katero bi bilo prav, da bi sodelovali vsi člani sindikata in preko delegatov omogočili širšemu krogu ljudi, da se seznanijo z našimi uspehi, problemi in strmljenji za boljši jutri naših delovnih ljudi.

Sindikata v TOZD Tovarna krmil bo vodil tehnolog Vladimir Strelec

V TOZD Tovarna krmil je zaposlenih 70 delavcev, ki so tudi vsi člani zveze sindikata.

Letos je potekel mandat prejšnjemu IOS, zato smo na občnem zboru dne 12. 3. 1982 v IOS izvolili nove člane.

Delo OO ZS TOZD Tovarna krmil je bilo v prejšnjem obdobju dokaj uspešno, saj je bila s svojimi pripombami in konkretnimi predlogi prisotna pri vseh pomembnih odločitvah. Preko sindikata je potekala akcija v zvezi s sprejemanjem zaključnega računa ter periodičnih obračunov, kakor tudi plana za delo. Pri vseh akcijah je sindikat aktivno sodeloval z vsemi ostalimi DPO v naši TO.

Novo vodstvo bo moralo nadaljevati uspešno delo prejšnjega IOS. Še naprej treba čim bolj izpolnjevati sprejete stabilizacijske ukrepe. Zavedati se moramo, da je stabilizacija naša stalna naloga. Ne smemo pa tudi zanemariti utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov, skrbi za čimboljše delovne pogoje, družbeni standard in za zagotovitev socialne varnosti najbolj ogroženih delavcev. Poglobili bomo aktivnost v SLO, DSZ in CZ ter skrbeli za šport in rekreacijo.

Pred nami je tudi leto kongresa sindikata, na katerem bomo pretehtali in ocenili delo sindikata za nazaj in podali nove temelje za delo v bodoče.

Sindikata je dolžan delavce informirati tudi o gospodarskih problemih, ki se pojavljajo v TO, predvsem o težavah pri nabavi surovin in rezervnih delov, kakor tudi s prizadevanji za izvoz.

V bodoče bomo morali veliko več pozornosti posvetiti nagrajevanju po delu, čeprav je to včasih težka in odgovorna naloga.

Eena izmed nalog prejšnjega IOS je bila vključevanje mladih članov v delo, kar jim je tudi uspelo. Sedaj so mladi zastopani v vseh samoupravnih organih in DPO, prav tako pa delujejo v okviru svoje OO. Prizadevati si moramo, da bo tako tudi v bodoče.

V IOS je zanimivo delati, če naletiš na razumevanje in pomoč in če pri delu nisi osamljen.

Vse probleme in težave, na katere bomo naleteli v praksi, hočemo skupno reševati z vso resnostjo.

Zavedati se moramo, da čaka IOS kakor tudi vse člane kolektiva precej dela in truda, če hočemo izpolniti sprejete naloge in opravičiti izkazano nam zaupanje.

Predsednik OO sindikata v Mesni industriji je Franc Zagoršek, vodja kafilije

V TOZD Mesna industrija sem zaposlen od leta 1979, vendar sem že prej sodeloval z Mesokombinatom Perutnina kot kooperant z vzrejo brojlerjev.

S sprejetjem mesta predsednika sindikata TOZD Mesna industrija se moram zavedati, da sprejemam odgovorno nalogo. 500-članski kolektiv delavcev ima vsekakor mnogo problemov, za razreševanje teh, pa je sindikat še posebej zadolžen. Vse večja vloga sindikata v naši družbi terjaja predvsem od vodstva OOS vedno več dela in angažiranosti. Sindikat mora postati vse bolj odločilen in konkreten dejaven v uresničevanju oblasti delavskega razreda. Kot dosedanje je tudi novo vodstvo iz vrst neposredne proizvodnje, ki je organizirana v glavnem v dveh, delno tudi v treh izmenah. Uspešno voditi sindikat v tako razgibani in dinamični proizvodnji zahteva veliko samoopovedovanja in dela v prostem času.

Novo vodstvo bo nadaljevalo delo starega vodstva. Predvsem se bo moralo angažirati pri izvajanju sprejetih stabilizacijskih ukrepov od katerih si vsi delavci v TOZD veliko obetajo, posebej v času današnje gospodarske nestabilnosti. Razvijati bomo morali čim boljše medsebojne odnose v TOZD. Zanemariti ne smemo skrbi za čim boljše delovne pogoje naših delavcev, družbeni standard, skrbi za socialno varnost najbolj ogroženih delavcev, posebej pa še reševanje problemov zaposlenih žena — mater, ka-

terih je v našem TOZD veliko. Aktivno bomo sodelovali pri reševanju počitniških kapacitet, da bo našim delavcem, ki delajo v specifično težkih pogojih omogočen aktiven oddih. Delavcem moramo omogočiti in jih aktivirati tudi na kulturnem, športnem, družbeno-političnem in drugih področjih, saj imamo z ozirom na strukturo zaposlenih prav gotovo velike možnosti.

V tako velikem kolektivu kot je naš, je vsekakor tudi mnogo mladih. Njim bo treba posvetiti več pozornosti in jim pomagati, da bo njihovo delo bolj zažive- lo.

Inovacijska dejavnost je v našem TOZD precej razširjena. Končno smo v okviru DO sprejeli samoupravni sporazum o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih preko katerih bodo lahko delavci prijavljali inovacije in pričakujemo da bodo za prihranek in trud primerno nagrajeni. To bi dalo pobudo za vse večje število inovacij, s tem prihranek časa in materiala ter delež k našim stabilizacijskim prizadevanjem.

Sindikata si bo v sodelovanju z drugimi DPO prizadeval, da bi bilo naše delo v prihodnjem obdobju čim bolj uspešno tako z gospodarskega kakor tudi družbeno-političnega vidika. Tako se želimo čim prej približati ciljem, ki smo si jih zadali.

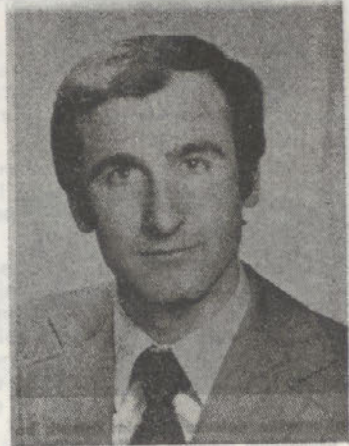
Za novo predsednico sindikata so v TOZD Perutninske farne izbrali Marijo Glaser, vodjo sortirnice jajc

Delavci TOZD Perutninske farne delajo v več dislociranih obratih in je že doslej bilo delo sindikata v smislu aktivnega sodelovanja oteženo, zato si bomo v tem mandatnem obdobju, ki je pred nami, za lažje izvajanje nalog sindikata prizadevali, da bodo čim bolj aktivno zaživele sindikalne skupine. Doseči moramo, da bo vsak član našega kolektiva neposredno, preko dela v sindikatu utrjeval svoj samoupravni in družbeno ekonomski položaj. Skrbeli bomo za izboljšanje varstva pri delu, za boljše izkoriščanje delovnega časa. Uresničevati moramo sprejeto družbeno usmeritev po kateri je treba ustrezne vrednotiti delo v proizvodnji pri težjih delovnih pogojih v primerjavi z administrativnim.

V zaostreni gospodarski situaciji mora sindikat vplivati, da si bomo prizadevali doseči plan-

ske naloge z nižjimi proizvodnimi stroški.

Želimo si vsestranske podpore in razumevanja sodelavcev, kajti le v primernem vzdušju bomo lahko uresničili sprejete naloge.

Vodja proizvodnega okoliša I, Franc Brodnjak bo vodil sindikat v temeljni organizaciji kooperantov Hajdina

V Perutnini Ptuj sem zaposlen že 12. leto in to ves čas v TOK Kooperacija Hajdina. Doleg sem po svojih najboljših možnostih kljub terenskemu delu sodeloval v raznih organih samoupravljanja, na letošnjem sindikalnem občnem zboru pa mi je bila zaupana funkcija predsednika OOS. Že na samem občnem zboru naše OOS smo sprejeli okvirni program dela, podrobneje pa smo ga konkretizirali na sestanku izvršnega odbora.

V času, ki je pred nami, bodo v ospredju sledeče aktivnosti:

— čim učinkovitejše reševanje proizvodnih problemov,

— tesnejše sodelovanje s TOZD Tovarno krmil in TOZD Farne, s čimer bo zmanjšano nezadovoljstvo kooperantov in olajšano delo strokovne službe na terenu,

— maksimalno angažiranje vseh sil za čim racionalnejšo izrabo težko nabavljenih surovin za krmila, zmanjševanje uporabe električne energije in naftnih derivatov.

— skrb za nagrajevanje po delu tako kooperantov kot delavcev, zaposlenih v TOK Kooperacija,

— delovanje na družbenopolitičnem področju, več skrbi za povezovanje naše OOS in članov ZK v OOS in OOKZ v drugih TOZD (predvsem je problem naših komunistov, ki jih je premalo za OO in so se morali priključiti OOKZ v TOZD Farne),

— več skrbi za zagotovitev socialne varnosti naših delavcev, zadovoljevanje njihovih potreb po kulturnih dobrinah, rekreaciji in razvedrilu,

— usposabljanje novoizvoljenih delegatov za čimboljše delo v delegacijah in skupščinah SIS in DPS v III. delegatskem obdobju. Naše sindikalno delo bo moralo roditi boljše sadove od minulega. Potrebno bo več odredkanja in upoštevanja ne le pravic, temveč predvsem dolžnosti posameznika do družbene skupnosti, v kateri živi in dela.

POSLOVNO POROČILO

K ZAKLJUČNEMU RAČUNU DELOVNE ORGANIZACIJE ZA LETO 1981

Mnogo kdo bi rekel: »Zakaj poslovno poročilo šele ob koncu meseca marca?« Naj povemo, da temu ni tako. Okvirne (globalne) podatke o rezultatih dela, uspehu gospodarjenja in poslovanja, o stabilizacijskih prizadevanjih in uspešnosti teh ter o vseh drugih pomembnih zadevah so dobile vse sindikalne skupine gradivo za javno obravnavo in pripravo za sprejemanje samoupravnih odločitev že sredi januarja. Dokončni podatki za samoupravno odločanje so bili na voljo že sredi februarja in po obravnavi teh sprejeti že konec februarja. Poročilo, ki ga tokrat objavljamo pa je namenjeno predvsem primerjavi gospodarjenja v tekočem letu in kontroli izvajanja sklepov in usmeritev za nadaljnje delo.

I. SPLOŠNI IN KADROVSKI PODATKI

1.1. Podatki o DO

Mesokombinat Perutnina Ptuj n. sol. o. je vpisana v register gospodarskih organizacij pri Temeljnem sodišču v Mariboru pod št. 1/406-00 od 31. 3. 1978.

1.2. Samoupravni akti

DO Mesokombinat Perutnina Ptuj ima svoj Statut in druge samoupravne akte.

Na podlagi samoupravnega sporazuma o združitvi v DO je bil sprejet statut DO in referendum dne 6. 12. 1978 ter se združujejo:

1. TOZD Tovarna krmil, Zagrebšćakac.52
2. TOZD Perutninske farme, Sela 41
3. TOZD Mesna industrija, Zagrebšćka c. 37
4. TOZD Commerce, Potrčeva 8
5. TOZD Transservis, Zagrebšćka c. 46
6. TOK Kooperacija Hajdina, Sp. Hajdina 17
7. TOZD Ptujška tiskarna, Zagrebšćka c.
8. DSSS, Potrčeva 8

1.3. Organi samoupravljanja in njihov sestav

Dne 7. 4. 1980 so bile volitve v nove samoupravne organe DO. Samoupravni organi v DO se redno in po potrebi sestajajo ter uspešno izvršujejo zastavljene naloge.

Delavski svet DO šteje 29 delegatov.

Odbor delavske kontrole šteje 16 delegatov.

Skupna disciplinska komisija šteje 23 delegatov, od ten so 4 delegati zunanji iz vrst drugih DO.

Odbor za gospodarstvo šteje 11 delegatov.

Odbor za družbeni standard in stanovanjske zadeve šteje 9 delegatov.

Strokovni kolegij šteje 8 delegatov.

1.4. Delovanje samoupravnih organov

Samoupravni organi so se v glavnem redno sestajali ter uspešno razreševali vse zastavljene naloge.

Delavski svet se je sestel na 4 rednih in 1 izredni seji, odbor delavske kontrole se je sestel enkrat.

Odbor za gospodarstvo se je sestel na 13 sejah, odbor za družbeni standard in stanovanjske zadeve se je sestel na 8 sejah.

Komisija za družbeno prehrano na 1 seji, uredniški odbor na 5 in kreditni odbor PFS na 10 sejah.

1.5. Kadrovski podatki

Stanje zaposlenih delavcev v DO na dan 31. 12. 1981 je 1391 delavcev od tega 677 žensk in 714 moških. Povečanje med letom znaša 38 delavcev. Po posameznih TOZD je stanje naslednje:

TOZD	zaposleni 31.12.81	zaposleni 31.12.80	plan 1981	indeks 81/80	indeks zaposl./plan 81
Tovarna krmil	70	79	77	88,6	90,9
Perutninske farme	199	184	198	108,1	100,5
Mesna industrija	499	461	484	108,2	103,0
Servis	176	167	176	105,3	100,0
Commerce	226	235	221	96,1	102,2
TOK Hajdina	30	32	31	93,7	96,7
DSSS	113	117	116	96,5	97,4
Ptujška tiskarna	78	78	78	100,0	100,0
Skupaj	1391	1353	1381	102,8	100,7

Na novo je sklenilo delovno razmerje 195 delavcev in sicer v TOZD Tovarna krmil 1, Perutninske farme 40, Mesna industrija 107, Servis 26, Commerce 10, DSSS 5, TOK Hajdina 1 in Ptujška tiskarna 5 delavcev, 16 delavcev pa je spremenilo delo v okviru DO.

Odšlo je 157 delavcev iz naslednjih vzrokov:

- na zahtevo delavca (izjava) 96
- upokojitvev 10
- služenje vojaškega roka 14
- smrt 1
- pismeni sporazum 13
- delo za določen čas 18
- hujša kršitev obveznosti 4
- po zakonu 1

V primerjavi s planom delovne sile znaša indeks zaposlenosti 100,7 %, ki pa bo nižji, ko bodo delavci, ki opravljajo dela za določen čas zaradi delavcev v JLA, porodnic in delavcev v perutninski klavnici v zvezi s povečanim izvozom prenehali z delom oziroma pokrili fluktuacijo delavcev. Zaposlenih za določen čas imamo okrog 60 delavcev za pokritje 14 delavcev v JLA, 25 porodnic, ostali pa so delavci v perutninski klavnici in servisu.

Delovne sile je na našem območju zaenkrat dovolj, težje je dobiti le ustrezne delavce za bolj oddaljene delovne enote TOZD Perutninske farme.

Fluktuacija delavcev znaša 6,5 %. Po resoluciji je letno dovoljeno zaposlovanje 1,5 % v naši DO pa znaša 2,8 %, kar pa

je ekonomsko opravičljivo zaradi doseženega dohodka, širjenja proizvodnih kapacitet in povečanega obsega izvoza perutninskega mesa.

V učnem razmerju imamo 14 učencev v gospodarstvu za profile naše dejavnosti in sicer 7 v Servisu, 4 v Mesni industriji, 1 v Commercu in 2 v Ptujški tiskarni.

Z usmerjenim izobraževanjem bo število učencev očitno

opravili številne razgovore delavcev, intervencije in druga posvetovanja izven razpisanih obravnav. Statistično tudi niso evidentirana druga pravna opravila, kot so pravni nasveti, pomoč delavcem, organom in strokovnim službam ter druga opravila. Poleg tega smo na registerskem sodišču priglasiili za vpis spremembe posameznih temeljnih organizacij. Veliko časa smo posvetili reševanju stanovanjskih potreb naših delavcev in delovnim razmerjem, ter aktivno sodelovali pri sprejemaju samoupravnih splošnih aktov.

Posebej želimo prikazati pomembnejša področja dela kot so:

1. Gospodarski prestopki:

Od skupnega števila 13 gospodarskih prestopkov je bil v 5 primerih uveden preiskovalni postopek, v enem primeru je javni tožilec delno umaknil obtožni predlog, v dveh primerih je sodišče izreklo oprostilo sodbo, vendar je na pritožbo javnega tožilca ena zadeva bila vrnjena prvostopenjskemu sodišču v ponovno sojenje. V ostalih 5 primerih še ena zadeva ni rešena, v 4 primerih pa je sodišče izreklo obsodbo na denarno kazen, od tega v enem primeru pogojno za dobo enega leta, v enem primeru pa je drugostopno sodišče na našo pritožbo denarno kazen zmanjšalo. Kršitve so se nanašale na predpise iz živilske proizvodnje, varstva čistoče voda in predpise o cenah.

2. Prekrški:

Evidentiranih je bilo 24 prekrškov.

Tu so zajete predvsem kršitve cestnoprometnih predpisov, predpisov s področja živilske proizvodnje in predpisov o poslovnem času. Skoraj zoper vse odločbe smo vložili ugovore oz. pritožbe, zato je 9 zadev še nerešenih, v 4 primerih pa je bil postopek ustavljen.

3. Kazenske zadeve:

Tu so zajeta kazniva dejanja, ki so jih storili naši ali drugi delavci na škodo posameznih temeljnih organizacij. Kazniva dejanja so v glavnem odkrivali naši delavci pri rednih kontrolah in kasneje skupaj z delavci UJV zbirali potrebne podatke. Zajete so tudi zahteve zoper kooperante, ki so imeli preveliko konverzijo ali visok pogin, zaradi suma kaznivega dejanja zatajitve. Sodišče je v rednem ka-

padlo, kar se odraža že letos, saj smo podelili samo 4 štipendije za kovinarske in gostinske poklice. Interesentov za profile mesarjev ni bilo čeprav smo ustrezna mesta razpisali. Kader profila mesarjev bo kaj kmalu problematičen.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih delavcev je naslednja:

- visoka šola, III. stopnja, doktorat 21
- višja šola 43
- srednja šola 153
- nepopolna srednja šola 40
- visokokvalificirani 45
- kvalificirani 432
- polkvalificirani 326
- nekvalificirani 331

V naši DO je zaposlenih 6 pripravnikov in sicer 2 z visoko šolo (živilski tehnolog, veterinar), 2 z višjo šolo (kmetijski inženir, ekonomist) in 2 s srednjo šolo (živilski tehnik, strojni tehnik).

1.6. Izraba delovnega časa (glej tabelo I, II na 2. strani)

1.7. Pravne in disciplinske zadeve

a) Pravne zadeve:

Obseg dela pravne službe se je v letu 1981 znatno povečal, predvsem zaradi poostitve predpisov in povečanja aktivnosti inšpekcijskih služb, državnih in sodnih organov. Delavci pravne službe smo zastopali delovno organizacijo, temeljne organizacije in delovno skupnost v približno 100 dneh. Prav tako smo

TABELA I

IZKORIŠČENOST DELOVNEGA ČASA V LETU 1981

TOZD — POSTAVKE	Tovarna krmil	Perutnin. farme	Mesna industrija	Commerce	Transservis	TOK Hajdina	Ptujska tiskarna	DSSS	DO skupaj
Fond ur, povprečno število zaposlenih × 182	156.855	434.361	1.030.645	497.705	367.320	62.864	170.484	252.124	2.972.358
Redni letni dopust	11.822	30.965	75.309	35.438	27.176	5.443	13.984	20.492	220.629
Izredni letni dopust + strokovno izpopolnjevanje	1.012	522	1.402	287	315	32	776	462	4.808
Vojaške vaje	389	52	1.260	501	257	34	48	208	2.749
Skupne boleznine	8.080	14.875	60.635	25.734	13.122	1.400	11.419	6.346	141.611
Državni prazniki	4.992	12.424	31.828	14.305	10.923	2.068	5.240	7.876	89.656
Porodniški dopust	2.488	16.738	30.908	13.189	—	—	448	10.461	74.232
Odsotnost skupaj ur	28.783	75.576	201.299	89.454	51.793	8.077	31.915	45.845	533.685
Procent	18,35	17,39	19,53	17,97	14,10	12,28	18,72	18,18	17,95
Izkoriščenost del. časa — %	81,65	82,61	80,47	82,03	85,90	85,72	81,28	81,82	82,05
Nadurno delo ur	476	2.591	31.255	3.027	1.803	207	152	2.628	42.139
Delo po pogodbah ur	35	325	197	831	—	—	75	421	1.866
Zastoj čakanje na delo ur	—	—	4.481	—	—	—	—	—	4.481

Delavski sveti TOZD mesečno obravnavajo in analizirajo izrabo delovnega časa in sprotno ukrepajo v primeru potrebe.

TABELA II

ODSOTNOST Z DELA ZARADI BOLEZNIN 1981 — PRIMERJAVA Z LETOM 1980

POSTAVKE — TOZD	Povprečno število zaposlenih	Boleznine do 30 dni v urah		%		Indeks 1981/80	Stroški bolezni do 30 dni ki gredo v breme DO	Boleznine nad 30 dni v urah		%		Indeks 1981/80
		1981	1980	1981	1980			1981	1980	1981	1980	
Tovarna krmil	70	5.166	4.731	3,24	2,89	112,0	189.379,35	2.914	4.065	1,83	2,48	73,8
Perutninske farme	199	12.927	12.380	2,97	3,09	96,1	463.566,05	1.948	3.328	0,44	0,83	53,0
Mesna industrija	499	43.699	37.726	4,22	3,85	109,6	1.465.698,60	16.936	11.321	1,63	1,15	141,7
Transservis	176	9.169	7.117	2,48	1,98	125,2	373.318,20	3.953	5.117	1,06	1,42	74,6
Commerce	225	15.636	14.857	3,14	2,93	107,1	637.916,40	10.048	4.403	2,01	0,87	231,0
Ptujska tiskarna	78	5.752	4.935	3,37	2,90	116,2	234.918,60	5.667	—	—	—	—
TOK Hajdina	30	1.400	976	2,18	1,40	155,7	59.075,75	—	5.044	3,32	2,96	112,1
DSSS	113	4.065	2.731	1,60	1,15	139,1	255.206,30	2.281	1.313	0,90	0,54	166,6
DO Skupaj	1.391	97.864	85.453	3,28	2,96	110,8	3.679.079,25	43.747	34.591	1,46	1,19	122,7

zenskem postopku obravnavalo 13 zadev, v dveh primerih je javni tožilec zavrgel ovadbo zaradi pomanjkanja dokazov, 4 zadeve pa so še v preiskavi, drugi primeri so rešeni.

4. Pravnne zadeve:

V to skupino so zajeta vsa področja iz odškodninskih, plačilnih in drugih pravnih poslov, za katere obveznosti niso bile poravnane. Sem spadajo tudi spori iz kooperacijskega razmerja, katere rešuje Sodišče združenega dela, pred katerim imamo v tožbi 25 zadev. Nekaj sporov s kooperanti smo rešili tudi brez posredovanja sodnih organov, s sklenitvijo poravnav. Zoper druge pravne osebe smo vložili več tožb za plačilo terjatev iz naslova kupnih in garancijskih pogodb ter za plačilo odškodnine zaradi zamude pri dobavi blaga.

5. Upravne zadeve:

Tu gre predvsem za upravne zadeve kot so zaprosila za mnenje državnih in občinskih organov, zahtevki za izdajo dovoljenj pri pristojnih inšpekcijskih službah in drugih upravnih organih, ki smo jih opravili na intervencijo drugih služb in posameznih temeljnih organizacij.

6. Delovni spori:

Evidentiranih je 7 postopkov pred Sodiščem združenega dela. Trije delavci so vložili zahteve za varstvo pravic zoper dokončno odločbo disciplinske komisije, eden delavec je vložil zahtevek za sodno varstvo zo-

per odločbo delavskega sveta, eden pa odškodninski zahtevek zaradi hude telesne poškodbe na delu. Sodišče je tri zahteve predlagatelj zavrglo, dva pa sta nerešena. V dveh primerih pa so temeljne organizacije vložile zoper delavca zahteve za vrnitev stroškov štipendiranja in za plačilo škode.

7. Disciplinske zadeve:

O disciplinskih zadevah je podano posebno poročilo in način njihovih rešitev ter reševanje iz posameznih temeljnih organizacij.

8. Notranja arbitraža:

Vloženi sta bili dve zadevi in sta obe rešeni sporazumno. Pregled posameznih zadev za posamezne temeljne organizacije, delovno skupnost in delovno organizacijo po naših podatkih pokaže naslednja tabela

TOZD	Gosp. prest.	Prekr.	Kazen. zad.	Pravnine zad.	Upravne zad.	Delov. raz. zad.	Disc. zad.
Tovarna krmil			1	7	2		
Perutninske farme			2	1	5		12
Mesna industrija	7	4	2	4	3	2	12
TOK			6	39	2		2
Transservis		12	5		2	1	8
Commerce	6	8	4	9		4	11
Ptujska tiskarna				6			4
DSSS				1		1	7
DO				3			
Skupaj	13	24	20	70	14	7	56

b) Disciplinske zadeve

Skupna disciplinska komisija je do 13. 12. 1981 obravnavala 56 zadev na 10 sejah. Iz leta 1980 so ostale le tri nerešene zadeve. Na novo pa so direktorji TOZD in DSSS predlagali v obravnavo 53 zadev. Razen pet zadev je disciplinska komisija vse rešila.

Pregled izrečenih ukrepov pokaže tabela:

TOZD	Opomin	Javni opomin	Razp. ne dr. dela	Den. k. 10 %	Pren. DR	Pren. DR pog.	Ustav. post.	Nerešeno	SKUPAJ
Tovarna krmil									
Perutninske farme	1	5	1			2	2	1	12
Mesna industrija	2	4		4			2		12
Transservis	1	1		3			1	2	8
Commerce	1	1	2	1	3	3			11
Ptujska tiskarna	1	1			1	1			4
TOK								1	2
DSSS		4					1	1	7
Skupaj	7	16	3	8	4	7	6	5	56

Zoper sklep disciplinske komisije o izrečenem ukrepu so v 7 primerih delavci vložili zahtevek za varstvo pravic na delavski svet TOZD, v 5 primerih je bil zahtevek zavrnjen kot neutemeljen in potrjen sklep disciplinske komisije, v 2 primerih pa je bil izrečena milejša kazen. V primerih, ko so bili delavcem izrečeni ukrepi prenehanja delovnega razmerja, preme-

stitev na druga dela in naloge ter javni opomin so delavci vložili zahtevek za varstvo pravic na delavski svet, nato pa še na Sodišče združenega dela, vendar sta v dveh primerih oba organa zahtevka zavrgla in potrdila sklep disciplinske komisije, v dveh primerih pa postopek pred sodiščem združenega dela še ni končan.

1.8. Interna kontrola

Fanančno materialnemu poslovanju smo sledili z obračuni tromesečno ali polletno, odvisno

Samoupravni plan poslovanja-II. del (finančni plan) za leto 1982

Finančni plan za leto 1982 sprejemamo ob sprejemanju ZR za leto 1981, kot je usmerjeno z republiškim Dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982 (Ur. l. SRS 1/82).

II. del samoupravnega plana oz. finančni plan pomeni finančno ovrednotenje s prvim delom plana planiranega fizičnega obsega proizvodnje in storitev, vsebuje pa tudi plansko bilanco razporejanja celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka s planom vseh postavk iz bilance in plan dohodkovnih odnosov v DO.

Strokovna priprava finančnega plana za leto 1982 temelji na interni metodologiji, ki je opredeljena s samoupravnimi akti DO. Poleg tega so pri pripravi II. dela plana upoštevana določila Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982 in Aneksa o skupnih usmeritvah za urejanje rasti obsega stroškov za reprezentanco, reklamo in propagando.

Pri pripravi predloga II. dela plana za leto 1982 so upoštevana vsa znana dejstva glede stroškov, cen, problematike pri nakupu domačih in uvoženih surovin, energije, potrošnih materialov, planiranega izvoza ter ostalih elementov za kalkulacije. Glede na nestabilno situacijo gospodarstva, je pri pripravi II. dela plana še precej neznank, za katere so na osnovi dosedanjih izkušenj izdelane ocene za katere predpostavljamo, da se bodo v danih okoliščinah realizirale. V kolikor bo prišlo do manjših odstopanj, to ne sme vplivati na izvajanje I. dela plana, to je plana proizvodnje, normativov in produktivnosti, ki je bil že samoupravno sprejet.

Plan materialnih stroškov je izdelan na osnovi 45 % povprečnega povečanja stroškov v primerjavi s planiranimi v letu 1981. Pri tem odpade na povečanje zaradi podražitev 42 %, ostalo povečanje — v višini 3 %, pa je posledica planiranega povečanja proizvodnje in storitev v letu 1982. Pri kalkulacijah so v glavnem upoštewane začetne cene v decembru 1981, z upoštevanjem že dogovorjenih novih cen in obstoječih zalog materialov in surovin.

Zelo visok je planirani porast stroškov osnovne surovine in znaša v primerjavi s planom 1981, pri krmilih 46 %, pri vzreji starih staršev 53 %, pri vzreji staršev ter proizvodnji DSP 38 % in pri proizvodnji perutninskega mesa 34 %.

Plan investicijskega vzdrževanja je v primerjavi s planiranimi sredstvi v letu 1981 višji za 52 %, plan sredstev za tekoče vzdrževanje pa za 37 %. Tako so se planirana sredstva za tekoče in investicijsko vzdrževanje skupaj v letu 1982, v primerjavi s planiranimi v letu 1981, povečala za 44 %.

Predpisana minimalna amortizacija je planirana v skladu z določili novega zakona o amortizaciji. Ta zakon ne predvideva obračunavanja pospešene amortizacije, medtem ko so stopnje za obračunavanje minimalne amortizacije po tem zakonu nekoliko višje kot doslej, razen za opremo v kmetijstvu. Poleg obračuna na minimalne amortizacije, je za opremo katere hitrejša nadomestitev je nujna zaradi spremembe v tehnologiji in tehniki, planirana dodatna amortizacija po stopnji 20 %. Na račun večzemskega dela je za osnovna sredstva, ki so angažirana v

več izmenah, obračunana dodatna amortizacija po stopnji 25 %. Tako izdelan plan amortizacije pomeni povečanje amortizacije v primerjavi z obračunano v letu 1981 za 13 %.

Plan sredstev za propagando, reklamo in reprezentanco, je usklajen z Aneksom o skupnih usmeritvah za urejanje rasti obsega stroškov za reprezentanco, reklamo in propagando. Planirana rast teh sredstev je usklajena s planirano rastjo celotnega prihodka in planiranim deležem izvoza v celotnem prihodu. Tako je plan sredstev za reklamo za 7,1 % višji od planiranih sredstev v letu 1981, planirana sredstva za reprezentanco pa so za 24,8 % višja od planiranih v letu 1981 in za 36,3 % višja od koriščenja v letu 1981.

Planirana sredstva za osebne dohodke so po »Dogovoru« odvisna od rasti dohodka in izvoza. Ker pričakujemo v letu 1982 rast primerljivega dohodka 18 % je tudi planirana rast osebnih dohodkov v masi 18 %. V kalkulacijah je upoštevana planska vrednost točke 24 din.

Planirana sredstva za svobodno menjavo dela v DO oz. za potrebe DSSS so za 32 % višja od planiranih v letu 1981. Planirano povečanje potrebnih sredstev za potrebe DSSS je v glavnem posledica visokega povečanja amortizacije po novem zakonu in visoke rasti stroškov, delno pa so višja tudi zaradi novih zaposlitev v oddelku AOP, kar je nujno, da bi lahko racionalneje izkoristili razpoložljive računalniške kapacitete.

Plan sredstev sklada skupne porabe predvideva 20 % povečanje teh sredstev, kar je v skladu z Dogovorom o uresničevanju

družbene usmeritve razporejanja v letu 1982. Planirana sredstva SSP za stanovanjsko gradnjo so razporejena na osnovi možnosti, ki jih dopušča 2,2 % stanovanjski prispevek in vrnjena posojila za kredite. V letu 1982 je večji del teh sredstev namenjen za dodelitev stanovanjskih kreditov za individualno stanovanjsko gradnjo. Delež teh sredstev se v primerjavi z lanskoletnim povečuje za 52 %.

Planirani interni družbeni produkt, brez dohodka II, je višji za 38 %, planirano povečanje dohodka II pa za 45 %. Planiran je tudi dohodek III, ki je za 50 % višji od planiranega v letu 1981.

Planirani porast celotnega prihodka v letu 1982 za DO je v primerjavi s planiranim celotnim prihodom v letu 1981 porastel za 29,3 %, dohodek pa za 9,2 % (primerljivi dohodek, ki je osnova za plan OD bo porastel za 18 %). Planirani delež izvoza v planu celotnega prihodka znaša 4,7 %.

Planirano povečanje celotnega prihodka je izdelano na osnovi pričakovane rasti proizvodnje in rasti prodajnih cen. Pričakujemo, da bodo cene perutninskega mesa v letu 1982 porasle za 23 %, za ostale proizvode pa je planirana rast od 22 — 25 % na zadnje odobrene cene.

Pri realizaciji zastavljenih načrtov bo v letu 1982 zaradi gospodarjenja v težjih gospodarskih okoliščinah, potrebno vložiti vse napore v maksimalno varčevanje pri materialih, energiji in optimalno izkoristiti vse razpoložljive proizvodne kapacitete, da bi gospodarili čim bolj ekonomično in rentabilno, ter v skladu z načeli stabilizacije.

Deratizacija ali uničevanje podgan v hlevih za rejo perutnine

Strokovnjaki in rejci perutnine nenehno ugotavljamo, da povzročajo podgane (in miši) precejšnjo škodo v hlevih. Škoda bo mogoče preprečevati z zmanjševanjem števila glodalcev predvsem s pomočjo deratizacije, to je z nastavljanjem strupov tam, kjer se podgane nahajajo. V primerih, ki jih obravnavamo, so to kooperacijski hlevi za rejo piščancev.

Krma je vedno pogostejši artikel, ki ga je težko pridelati v zadovoljivi količini, poleg tega pa je iz leta v leto dražja, zaradi česar moramo strmeti k skupnemu cilju — to je h gospodarstvu izkoriščanju krme. Da bi nam podgane krmo uniče-

vale, se ne smemo sprijazniti, zato jih bomo uničevali tam, kjer so.

Kakšno škodo lahko napravijo v posameznem hlevu?

Glede na življenjsko dobo 6 mesecev in sposobnost hitrega razvijanja podmladka (glej članek v nadaljevanju) ter veliko »produktivnost« lahko napravijo podgane v kratkem času ogromno škodo. Zaradi nerednejšega prikaza škode vzemimo primer, da je v hlevu 50 teh živali, ki pojedjo dnevno 1 kg krme. V 6 mesecih svojega življenja lahko torej brez podmladka uničijo 9000 kg krme. Tudi če vzamemo, da je dejanska škoda le 1/5 od tega, zna-

ša količina uničene krme 1800 kg. Če krmilo ovrednotimo po 18.— din za kg, znaša vrednost neuporabne krme 32.400.— din v pol leta. Strošek za strup bo torej gospodarno naložen. Seveda še to ni celotna škoda, ker uničujejo podgane tudi male piščance, razglodajo stripor, plastično opremo in so izraziti prenašalci nekaterih bolezni. Razlogov za uničevanje je torej dovolj.

Kako organizirati deratizacijo?

V hlevih lastne proizvodnje je že dolgo sistemsko organizirana, v kooperacijskih hlevih pa bi nastavljanje strupa organizirali tako, da bi interesi pred očili potrebo vodji proizvodnega

okolja ali direktno po telefonu na sedež TOK-a do konca meseca aprila. Skupne prijave bomo posredovali Zavodu za zdravstveno varstvo Maribor kot pooblaščenemu izvajalcu zastrupljanja glodalcev.

Kolikšni stroški so predvideni?

Za uspešno zatiranje je predvideno nastavljanje strupa letno 2-krat po strokovnjaku zavoda, kar pomeni strošek po letošnji ponudbi okrog 2 x 1200—2000. din letno. Vsak se mora sam odločiti za izvedbo postopka, uspeh pa bo lahko zasledoval na ta način, da bo opaziti manj glodalcev ali pa bodo sploh izginili iz hleva.

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

V nadaljevanju je objavljen članek o škodljivih glodalcih. Podatke zanj so nam na našo prošnjo posredovali z zavoda in ga objavljamo za tiste čitalce, ki jih zadeva zanima.

PODGANE — ZDRAVSTVENI IN GOSPODARSKI ŠKODLJIVCI

Izraz deratizacija pomeni uničevanje podgan (lat. *rattus podgana*). Izraz je za strokovnjaka in gospodarstvenika pomensko preozek. Zdravstveni delavci se namreč v boju za ohranitev človekovega zdravja, gospodarstveniki pa za ohranitev materialnih dobrin ne srečujejo samo s podganami, temveč še z vrsto drugih glodalcev, kot so podzemna veverica, ki v Kaliforniji prenaša kugo, majhni stepski glodalci, ki v Turkestanu prenašajo kožno lišmanijazo in poljske miši, ki v nekaterih krajih ogrožajo pridelke. Ker se pa ti glodalci kot zdravstveni in gospodarski škodljivci pojavljajo na omenjenih področjih in občasno, medtem ko so podgane razširjene po vsem svetu in živijo s človekom v nekakšni skupnosti, v kateri plačuje človek velik davek, je obramba usmerjena v uničevanje podgan. Ker so metode uničevanja podgan enake kot metode uničevanja drugih glodalcev je izraz deratizacija v širšem pomenu strokovni izraz za sistematično uničevanje škodljivih glodalcev. Podgane so tudi aktivni ali pasivni prenašalci povzročiteljev kuge, tularemije, leptospiroze in nekaterih vrst pegavca katerega na Japonskem z ugrizom prenašajo podgane sodoku.

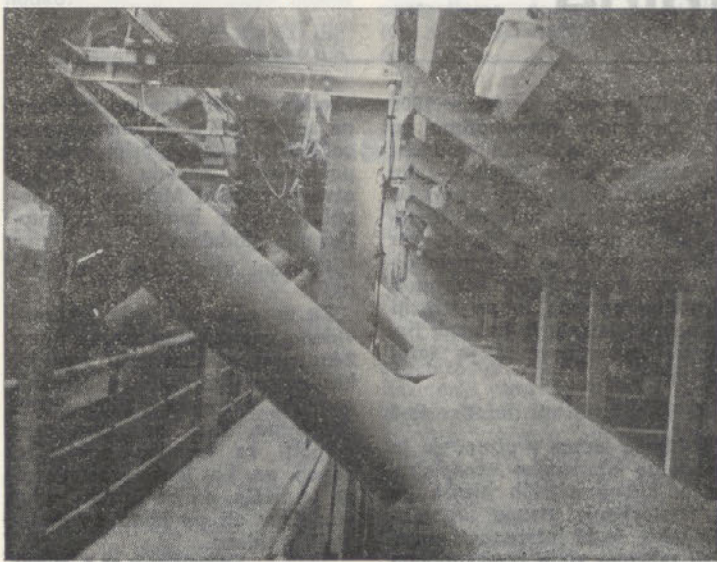
Podgane so lahko smrtno nevarne za dojenčke. Bili so primeri, da so jih v odsotnosti staršev večkrat napadle in do smrti obgrizle. V izjemnih okoliščinah, če jih je veliko in če so zelo lačne, postanejo agresivne tudi do odraslih ljudi. V literaturi zasledimo, da je v rudniku premoga v Killingsworthu v Angliji bilo ogromno podgan, ki so se v glavnem hranile z ostanki človeške in konjske hrane. Ko nji so prevažali vagona s premogom. Ko je po nekajdnevnem

počitku rudarjev in živali, prvi rudar prišel v rov, so ga podgane napadle in v nekaj minutah pojedle do kosti.

Zgodovinarji domnevajo, da so v srednjem veku podgane kot prenašalci od kuge okuženih bolh povzročile v Evropi in Aziji epidemije, v katerih je umrlo več desetih milijonov ljudi. Čeprav je na svetu število podgan po mnenju mnogih avtorjev približno enako številu ljudi, direktna (pojedena hrana) in indirektna (onesnaženost) materialna škoda ne predstavlja največjega zla. Največjo škodo v gospodarskem pomenu napravijo glodalci z glodeanjem, saj jim sprednji zobje (sekalci) nenehno rastejo, zato jih morajo z glodeanjem nenehno obrabljati in s tem skrbeti, da so ustrezno veliki, sicer bi prerasli in ovirali normalno delovanje zobovja. Tako se je pri glodalcih razvil nagon glodanja, ki jih ne glede na vrsto materiala sili da glodajo. V literaturi so opisani primeri velike škode, ki je nastala kot posledica glodanja na napravah, strojih, zgradbah itd. Če pa glodalci napadejo muzejske objekte, umetnine, zgodovinsko in arhivsko dokumentacijo, škode ni mogoče oceniti. Podgane velikokrat napadejo domače živali, posebej mlade in neobgljene piščančke, svinje, teleta itd. Znani so primeri, da so se podgane v nekaterih predelih tako razmnožile, da so na otokih Degad in Puffin uničile bogato ptičjo favno in divje zajce, ki so bili glavna prehrana prebivalcev teh otokov, zato so se prebivalci morali zaradi pomanjkanja hrane izseliti z otokov.

Dr. T. Muravski, direktor inštituta svetovne zdravstvene organizacije v Københavnu, meni, da podgane pojejo ali kako drugače uničijo 33 milijonov ton uskladiščenega žita in riža na leto. Če v naši državi potrebujemo za prehrano prebivalstva (okrog 22 milijonov) letno 5,5 milijona ton žita, bi z izgubljenim žitom prehranili 120 milijonov ljudi. Isti avtor navaja, da je med danes živečimi sesalci kar 40 % glodalcev. Številčnost genetska sposobnost za razmno-

Z deratizacijo lahko prihranimo veliko količino dragocene krme

V silosih je krma bolj varna pred podganami kot v priročnih skladiščih v predprostorih vzrejnih objektov

ževanje (en par lahko da naše zatrlji, kjer se zatiranje ne leto osemsto potomcev), razšir-izvaja pa je rezultat ničen. enost po svetu, možnost prenašanja z enega področja na drugo, predstavljajo stalno nevarnost, da se pojavijo na še nezasedenih področjih in povzročijo ogromno materialno škodo ali prenesejo povzročitelje mnogih nalezljivih boleznii.

V zadnjem času ugotavljajo strokovnjaki po celem svetu, da se glodalci razmnožujejo bolj kot doslej. Invazijo podgan in drugih glodalcev razlagajo kot posledico uničevanja naravnih sovražnikov glodalcev: divjih živali, ptic itd., saj je uničeno naravno ravnovesje. Ljudje pa ustvarjajo glodalcem ugodne življenjske razmere z nehiigienskimi ravnanjem z živali in odpadki, s slabo zaščito objektov za predelavo živil in objektov v izgradnji.

Da bi preprečili in zatrlji veliko število nalezljivih boleznii, so vse občinske skupščine v SRS sprejele odlok o obvezni sistemski deratizaciji.

Odloki so bili sprejeti po hitrem postopku, vendar z rezultati marsikje ne moremo biti zadovoljni. Zgodilo se je namreč to, česar smo se namreč najbolj bali. V odlokih je namreč določilo, da so takšne akcije splošnega značaja in v javnem interesu vseh občanov, zato so obvezne za vse. V poglavju o financiranju pa je poudarjeno, da je plačnik storitev koristnik sam. Ljudje so začeli deratizacijo odklanjati, tako da so danes v nekaterih občinah kljub odlokom ne izvajajo sistematično. V SRS izvaja deratizacijo vseh pet oddelkov za DDD, in sicer Maribor s petimi dislociranimi enotami, Slovenska Bistrica s tremi ter Ljubljana, Trbovlje, Kranj in Novo mesto.

Uspehi so različni, saj so v nekaterih krajih glodalce skoraj

Menimo, da bi le združena DDD služba v SRS, ki bi se ravnala po občinskih odlokih o izvajanju sistemske deratizacije, dosegla želene uspehe, pri čemer bi prišel v ospredje zdravstveni ne pa komercialni vidik deratizacije. Združena DDD služba bi tako uspešno preprečevala in zatirala nalezljive bolezni ter zmanjšala materialno škodo, ki jo povzročajo glodalci. Deratizacijo morajo pripravljati, izvajati in nadzorovati samo usposobljeni strokovni delavci, kajti nestrokovno delo lahko povzroči tragične posledice in nenadomestljivo gospodarsko škodo.

ZAKLJUČKI:

1. Gospodarska škoda v hlevih je odraz škodljivega delovanja glodalcev (podgane, miši), ki uničijo nemajhno količino krme (prežrejo tudi vreče), ogledajo stropor, plastično opremo ali del lesa na ostrešju.

2. Vloženi stroški za deratizacijo so gospodarni, če upoštevamo vrednost uničenega ali poškodovanega materiala ter škodo, ki jo lahko povzročijo s prenosom boleznii.

3. Glodalce zatiramo tudi sicer v vsakem stanovanju iz istih vzrokov.

4. Ne glede na obveznost po občinskih odlokih za sistemsko deratizacijo priporočamo tudi strokovna služba v TOK vsem rejcem izvedbo deratizacije.

Zastrupiti velja škodljivce tudi v ostalih hlevih in zgradbah kmetije, kjerkoli se le-ti nahajajo in povzročajo škodo.

Sestavil:
Jože Reisman

Naši delavci - športniki startali

Že v prejšnji številki Perutnarja smo pisali o pripravah na 11. srečanje športnikov Perutnine. Tekmovanja so že stekla, žal pa je še vedno opazna premala udeležba. V mesecu marcu smo že končali s pikadom za ženske in s šahovskimi boji. Ves mesec pa se že odvijajo predtekmovalja v namiznem tenisu, ki bodo končana še ta teden. Obenem še enkrat pozivamo vse zainteresirane igralce namiznega tenisa v posamezni konkurenci, da se takoj prijavijo. To velja tudi za ženske — posameznice. Prijavite se lahko

- 3. TOZD Mes. ind. 140 krogov
- 4. TOZD Commerce 135 krogov

V posamičnem delu tekmovanja je sodelovalo 28 tekmovalcev. Med prvimi desetimi je bil ogorčen boj, izidi pa so sledeči:

- 1. Beranič Francka, Perutninske farme 59 krogov
- 2. Podbreznik Jožica, DSSS 56 krogov
- 3. Zajc Justina, DSSS 55 krogov
- 4. Bratušek Melita, Mesna industrija 54 krogov
- 5. Bratušek Danica, DSSS 52 krogov

Tekmovalke pikada — Perutninskih farm — včasih nepremagljive, tokrat druge

do 3. aprila na telefon 772-511, — interno 210 — Krajnc. Posa. mezn. tekmovanje bo potekalo v dveh starostnih kategorijah — do 35 in nad 35 let. Ženske pa bodo igrale vse v eni kategoriji.

Za ženske posamezno je že določen termin igranja in sicer 5. aprila ob 14. uri v prostorih DSSS. Igrale bodo — vsaka z vsako. Udeležite se prosim v čim večjem številu. Za moške pa bomo postavili nosilce in žrebali, ko bodo razigravali za končno uvrstitev v ekipnem delu tekmovanja. Vsi, ki bodo igrali v prostorih poslovnega centra, morajo obvezno prinesiti s seboj copate.

PIKADO

Tekmovanje se je odvijalo 4. in 9. marca v poslovnem centru Perutnine. Prijavile so se le štiri ekipe — žal. Najštevilnejša je bila ekipa DSSS, vendar se je upošteval le dosežek petih najboljših tekmovalk za ekipno tekmovanje. Vsi doseženi izidi pa so istočasno veljali za posamezno uvrstitev.

Najuspešnejša je bila tokrat ekipa DSSS, ki je favorita, lanske leto zmagovalno ekipo TOZD Perutninske farme, premagala kar s 50 krogi razlike, kar je prav gotovo presenečenje. Pa poglejmo izide:

- Ekipno:
- 1. DSSS 263 krogov
- 2. TOZD Per. farme 213 krogov

ŠAH

Tudi šahisti so se sestali 4. marca v prostorih DSSS. Prijavilo se je 5 ekip. Favoriti so bili igralci Servisa, ki so lanske leto zmagovalci, žal le na papirju. Nastopili so v isti sestavi kot preteklo leto, vendar so doživeli popoln polom in nazadnje pristali na poslednjem mestu. Vzrok? To vedo najbolje sami. Tudi sicer kvaliteta ni bila na posebni ravni, kar je opazno vsa pretekla leta, ko tekmujemo, bodisi v občinskem merilu ali na srečanjih Podravska-Koka-Perutnina. Žal se na tekmovanjih pojavljajo vedno isti igralci, poleg tega pa vemo, da imamo še nekaj boljših igralcev, ki pa jih ni moč pritegniti. Vse kaže, da ni prave motivacije. Kako jo najti? Tudi tega ne vemo, mogoče v boljši organizaciji tekmovanj in predvsem v osveščenosti. Upajmo.

Ekipni rezultati:

1. kolo:	Commerce—Servis	3,5:0,5
	DSSS—Tovarna krmil	2,5:1,5
2. kolo:	Servis—DSSS	2:2
	Mesna ind.—Commerce	0,5:3,5
3. kolo:	DSSS—Mesna ind.	2:2
	Tovarna krmil—Servis	2:2
4. kolo:	Mesna ind.—Tov. krmil	3:1
	Commerce—DSSS	2:2
5. kolo:	Commerce—Tov. krmil	2:2
	Mesna ind.—Servis	2:2
Končna razvrstitev:		

Smučarsko tekmovanje Perutninarjev

Približno pred dvema letoma je pričela mladina v Mesokombinatu Perutnina Ptuj aktivno delovati. V vsaki TOZD so ustanovili OOSZSMS. Tako si je tudi vsaka osnovna organizacija naredila plan svojega dela čez vse leto, katerega pa vsj niso v celoti uresničili. Koncem lanskega leta smo se vsi predstavniki osnovnih organizacij dogovorili na enem, izmed mladinskih sestankov, da bi pričeli organizirati tudi skupne akcije. Kot prvo skupno akcijo, katero bi izvedli, smo si zastavili akcijo — smučanje, saj je bil ravno pravi čas za to vrsto športa. V nedeljo 28. februarja smo se zbrali zjutraj ob 6. uri pred upravo našega podjetja na Potrčevi. Po kratkem čakanju sta pripeljala avtobusa, v katera smo naložili svojo smučarsko opremo in sta nas nato tudi odpeljala — peljala »smučarsko elito« Perutnine na smučarsko tekmovanje na Velike Kope. Vsi smo si želeli, da bi bili čimprej tam, saj se je kazalo sonce, ki nam je naznanjalo lep sončen dan. Po poldrugi uri vožnje smo dospeli do željenega cilja. Avtobusa sta ustavila pred Partizanskim domom Kopa na Pohorju. Zopet smo morali spravljati iz avtobusa svojo težko opremo.

Vsi smo odhiteli na bele poljane. Največ nas je hitelo tja, kjer naj bi bila že postavljena tekmovalna proga. Tako smo praktično vsi, ki smo tekmovali šli na Kaš-

tivnik, kjer so delavci smučarskega kluba iz Slovenj Gradca postavljali progo za veleslalom. Po nekaj minutnem segrevanju oz. treniranju smo se zbrali na startu vsj tisti, ki smo še hoteli tekmovali. Se hoteli tekmovali sem povdaril zato, ker je bila tu precej drugačna slika kot pred hotelom, ko smo izstopali iz avtobusa. Tam nas je bilo blizu 100, tu na startu pa le polovica. Prav gotovo gre iskati vzrok v preveč strmi in zahtevni progji. Precej je bilo takih, ki so samo prišli gledat progo, tekmovalce in seveda tekmovanje. Res škoda, da niso delavci smučarskega kluba upoštevali tega, da smo le rekreativni smučarji. Verjetno bi bilo boljše postaviti lažjo progo na bolj primernem terenu, za nas ki smo čisti rekreativci.

Pa naj še napišem nekaj o našem smučanju — tekmovanju. Vreme je bilo lepo sončno in seveda tudi proga je bila dobro pripravljena. — Skratka vse je bilo tako »kot na nedavnem svetovnem smučarskem prvenstvu« v Schladmingu. Po nekaj predtekmovalcih, ki so preiskusili progo so bile najprej na vrsti ženske. Žal moram napisati, da je od vseh prijavljenih žensk praktično upala peljati po progji le Simona Čihal. Na to so bili na vrsti moški. Eden za drugim so švigali med rdečimi in plavimi vratci od starta do cilja. Po kratkem pre-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Na belih poljanah

- 1. Commerce 11 točk
- 2. DSSS 8,5 točk
- 3. Mesna industrija 7,5 točk
- 4. Tovarna krmil 6,5 točk
- 5. Transservis 6,5 točk

Teden pozneje so se šahisti pomerili še v posamezni konkurenci. Prišlo jih je nekoliko več, kot preteklo leto (samo 5), tokrat 9 najboljših šahistov. Pomerili so se po sistemu — vsak z vsakim. Ob odsotnosti nekaterih šahistov, so bili favoriti Žgeč, Rakuš in Gavez. Vendar tudi v posameznem delu tekmovanja ni šlo vse po pred-

videvanjih. Presenetila sta zlasti Vrbnjak in Ciglar, ki sta se uvrstila na prvi dve mesti. Da pa so boji zelo izenačeni govore rezultati in pa to, da ni bilo neporaženega.

- 1. Vrbnjak Franc 6,5 točk
- 2. Ciglar Franc 6 točk
- 3. Rakuš Alojz 6 točk
- 4. Žgeč Mirko 5,5 točk
- 5.—6. Gavez Mirko 3,5 točk
- Zorec Konrad 3,5 točk
- 7. Drevnšek Štefan 3 točk
- 8. Zagoršek Franc 2 točk
- 9. Maček Franc 0 točk
- A. K.

Del udeležencev smučarskega tekmovanja na Velikih Kopah

(Nadaljevanje s 7. strani)

moru je bil na vrsti drugi tek. V drugem teku je bilo na startu še manj tekmovalcev, kajti nekateri niso prevozili vseh vratic ali pa so bili diskvalificirani. Razvila se je prava smučarska tekma, kot da bi šlo za točke v svetovnem pokalu. Po obeh vožnjah je bil prvi Marjan Ferčec iz DSSS, drugi Anton Domiter iz TOK Hajdina in tretji lanskoletni zmagovalac Ivan Rogelj iz ekipe Transservisa.

V ekipnem delu je zmagala ekipa DSSS pred Transservisom in TOK Hajdina.

Popoldan smo se zbrali v hotelu, kjer je bila razglasitev rezultatov in podelitev pokala, kolajni in priznanj. Tudi nesmučarji in ostali (tisti, ki niso upali tekrovati) so prišli na svoj račun. Ti so »tekmovali« v glavnem na smučiščih primernejših njihovi pripravljenosti in za točilno mizo.

Po razglasitvi rezultatov pozno popoldan, že v noč smo se odpravili z avtobusoma proti domu. Po krajših postankih smo okrog 8. ure zvečer zopet prispeli v Ptuj na mesto od koder smo zjutraj krenili. Razšili smo se srečni in zadovoljni z ugotovitvijo, da si še želimo takih akcij oz. srečanj, in medsebojnih spoznavanj. Včasih je bil prav »Dan perutinarjev« tako srečanje, zdaj pa je le ta

prerastel v občinsko manifestacijo.

Mislím, da smo s prvo skupno akcijo prebili led, zato pozivam vse mladince in mladinke, da se nam pridružijo v prihodnje pri organizaciji skupnih akcij vseh TOZD in DSSS in se jih tudi udeležijo, ter tako popestrijo naše delo med osnovnimi organizacijami zveze mladine v Mesokombinatu Perutnina Ptuj.

Janko MERC

3	MORSKI PTIČ	VMESNA DOLINA	PRODAJALNA RIB	FIGURA PRI ŠETVORKI	FRANČIŠKA DATELJ (ANDREJ)	EVA NOVŠAK	MILANO						
	SPREJETJE												
	VRSTA REPATIH DVOŽENIK												
	UPORNIK, PUNTAR					ŠTROEJ, OKRENIJ UD				SVETLOBA			
	VRSTA ORANŽADE			NEZNANKA V MATEMATIKI				GORNJI DEL VINOGRADA		GINA MANES	VAS PRI LOGATCU	BAKROVA SVETLICA	NAPLAČILO
	PEVSKI ZBOR KOREKTURA			VRISANJE JANEZ HOŠEVAR				GRM Ž ŽILAVIM LESOM					
								ZNAMKA CIGARET PRALNI PRASEK					
SESTAVIL EDI KLASINC	MORSKA RIBA	ŠPANSKO MESTO OB REKI TAŽO	PLETENA POSODA (OTO (LJURK))	KRČEVIT JOK DIRKALNI AVTOMOB.			ZAKON, PRAVNA NORMA						
VITKA STAVBA				AUGUST CESAREC IBERCI		DOPISUJ	DELAVNA OBLEKA	MESTO V RSSR OB REKI OPI	KRANJ	ANGELICA KORALEC	DILŽA MACKA		ORIENT. PRASEK ZA LAŠE.
MESTO OB USTJU MURE V DRAVO						ZAPRIRALO ODPRTINI RIMSKEGA 101						PINGVIN POYAB-LJENEC	
... IN LJO RAZBOJ-NIKOV				OTOK V NEAPELU ZALIVU		ZAKO IVAN				BIG SVETLOBE RASIST SMITH			
ZNAK ZA TELUR			ODPOR, ZOPRORNOST EDVARD KARDEL					PEVKA ARME-MULTIČ 100m ²					
DOPISUJ PTUJSKI PERUTINAR	POO-BEDKI					FILMSKA ISRALKA GARDNER				INDIJSKI DROBIŽ			ŠIROVAC ORUŽJEVA LINA
IZREZUJ UGANK, SLOVARJE	VSE V REDU		KRŽANKE IN HUMOR		DOPISUJ V SVOJE GLASICO	NEKDANJI RIBKI VLADAR			ANGL. NIKAL-NICA (NE)				GLAS, ŽVOK